

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella

WYMAGANIA EDUKACYJNE – Biologia

W KLASIE: III

rok szkolny 2022/2023

nauczyciel/nauczyciele Ewa Kłós

Nr i temat lekcji	ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Dział I. Tkanki zwierzęce. Parzydełkowce, płazińce i nicienie.					
1. Ogólna charakterystyka zwierząt.	1. Podaje przykłady zwierząt żyjących w różnych środowiskach.	1. Wymienia charakterystyczne cechy zwierząt.	1. Wymienia główne grupy bezkręgowców i kręgowców.	1. przedstawia najważniejsze cechy bezkręgowców i kręgowców.	1. Wykazuje związek symetrii ciała z trybem życia zwierząt.
2. Tkanki zwierzęce – nabłonkowa i łączna.	1. Określa, co to jest tkanka. 2. Klasyfikuje tkanki zwierzęce. 3. Określa funkcje tkanki nabłonkowej i łącznej.	1. Przedstawia budowę tkanki nabłonkowej i łącznej. 2. Dokonuje obserwacji mikroskopowej tkanki nabłonkowej lub łącznej.	1. Wskazuje w budowie tkanki nabłonkowej i tkanek łącznych cechy adaptacyjne do pełnienia określonych funkcji.	1. Rozpoznaje tkankę nabłonkową, chrzęstną, kostną i krew.	1. Porównuje tkankę nabłonkową i łączną pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach zwierzęcych.
3. Tkanki zwierzęce – mięśniowa i nerwowa.	1. Wymienia rodzaje tkanki mięśniowej i podaje ich funkcje. 2. Określa rolę tkanki nerwowej.	1. Przedstawia budowę neuronu. 2. Dokonuje obserwacji mikroskopowej tkanki mięśniowej lub nerwowej.	1. Wykazuje związek budowy tkanki mięśniowej z funkcją. 2. Wskazuje cechy adaptacyjne w budowie tkanki nerwowej do pełnionych funkcji.	1. Rozpoznaje tkanki mięśniowe i tkankę nerwową.	1. Porównuje tkankę mięśniową i nerwową pod względem budowy, funkcji i położenia w organizmach zwierzęcych.
4. Charakterystyka, przegląd i znaczenie parzydełkowców.	1. Przedstawia środowiska i tryb życia parzydełkowców. 2. Wymienia cechy umożliwiające	1. Przedstawia znaczenie parzydełkowców w przyrodzie i dla człowieka.	1. Przedstawia budowę polipa i meduzy. 2. Identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela	1. Określa sposoby rozmnażania się polipa oraz meduzy.	1. Charakteryzuje stułbiopławy, krążkopławy i koralowce.

	zaklasyfikowanie organizmu do parzydełkowców.		parzydełkowców na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt.		
5. Charakterystyka płazińców. Płazińce pasożytnicze.	1. Przedstawia środowiska i tryb życia płazińców. 2. Wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do płazińców.	1. Określa sposoby zarażenia się tasiemcem uzbrojonym i nieuzbrojonym oraz zasady profilaktyki. 2. Przedstawia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka.	1. Wykazuje przystosowania tasiemca uzbrojonego i nieuzbrojonego do pasożytniczego trybu życia. 2. Identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela płazińców na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt.	1. Stosuje poprawnie określenia: żywiciel ostateczny, żywiciel pośredni, larwa.	1. Porównuje budowę, środowisko i tryb życia płazińców i parzydełkowców.
6. Charakterystyka nicieni. Nicienie pasożytnicze.	1. Przedstawia środowiska i tryb życia nicieni. 2. Wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do nicieni.	1. Określa sposoby zarażenia się glistą, owsikiem i włośniem oraz zasady profilaktyki. 2. Przedstawia znaczenie nicieni w przyrodzie i dla człowieka.	1. Identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela nicieni na podstawie charakterystycznych cech tej grupy zwierząt.	1. Określa miejsce bytowania nicieni pasożytniczych (glista, owsik, włośień) w organizmie .	1. porównuje budowę, środowisko i tryb życia nicieni i płazińców.
7. Podsumowanie działu I.	wszystkie wymagania z lekcji 1 – 6				
Dział II. Różnorodność i jedność świata zwierząt - pierścienice, stawonogi, mięczaki					
8. Pierścienice	1. Przedstawia środowiska życia pierścienic. 2. Określa znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla	1. Podaje główne cechy budowy zewnętrznej pierścienic. 2. Podaje różnice w budowie zewnętrznej dżdżownicy, pijawki i	1. Wskazuje na różnorodność w typie pierścienic pomimo podobieństw w budowie zewnętrznej. 2. Klasyfikuje nieznaną	1. Określa związek pomiędzy zaobserwowanymi różnicami w budowie pierścienic a środowiskiem i trybem	1. Planuje doświadczenie, w którym można udowodnić wpływ dżdżownicy na mieszanie się gleby.

	człowieka.	nereidy.	organizm jako pierścienicę na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej.	życia.	
9. Charakterystyka stawonogów. Skorupiaki.	1. Przedstawia środowiska życia stawonogów. 2. Określa znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka.	1. Podaje główne cechy budowy zewnętrznej stawonogów. 2. Wskazuje cechy umożliwiające skorupiakom opanowanie środowiska wodnego.	1. Przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej skorupiaków. 2. Rozpoznaje stawonoga na podstawie cech budowy zewnętrznej.	1. Przedstawia czynności życiowe skorupiaków poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się. 2. Klasyfikuje nieznanego organizm jako skorupiak na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej.	1. Określa związek pomiędzy zaobserwowanymi różnicami w budowie skorupiaków ze środowiskiem i trybem życia.
10. Owady - organizmy typowo lądowe	1. Przedstawia środowiska życia owadów. 2. Określa znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka (owady pożyteczne i owady szkodniki).	1. Wymienia cechy umożliwiające owadom opanowanie środowiska lądowego oraz aktywny lot.	1. Przedstawia różnorodność budowy aparatów gębowych oraz odnóży owadów w odniesieniu do trybu życia i rodzaju pobieranego pokarmu. 2. Klasyfikuje nieznanego organizm jako owada na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej.	1. Przedstawia czynności życiowe owadów : poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się. 2. Porównuje dwa typy rozwoju złożonego – z przeobrażeniem zupełnym i niezupełnym.	1. Porównuje budowę zewnętrzną i czynności życiowe owadów i skorupiaków.
11. Pajęczaki	1. Przedstawia środowisko i tryb życia pajęczaków. 2. Określa znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla	1. Podaje wspólne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków.	1. Przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej. 2. Przedstawia zdolność większości pajęczaków do wysnuwania nici i	1. Przedstawia czynności życiowe pajęczaków z uwzględnieniem odżywiania się, oddychanie, rozmnażanie się.	1. Porównuje budowę zewnętrzną i czynności życiowe pajęczaków, owadów i skorupiaków.

	człowieka.		określa zastosowania tych nici.	2. Klasyfikuje nieznanego organizm jako pajęczaka na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej.	
12. Mięczaki . Charakterystyka ślimaków.	1. Wskazuje na różnorodność środowisk zamieszkiwane przez mięczaki. 2. Określa oraz tryb życia mięczaków. 3. Przedstawia znaczenie ślimaków w przyrodzie i dla człowieka.	1. Podaje główne cechy budowy zewnętrznej mięczaków. 2. Przedstawia wspólne cechy budowy zewnętrznej ślimaków. 3. Wymienia cechy umożliwiające mięczakom opanowanie środowiska wodnego.	1. Klasyfikuje nieznanego organizm jako ślimaka na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej.	1. Przedstawia czynności życiowe ślimaków poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się.	1. Przedstawia różnorodność budowy zewnętrznej ślimaków biorąc pod uwagę kształt nogi oraz obecność muszli.
13. Małże i głowonogi	1. Przedstawia środowisko życia małżów i głowonogów. 2. Określa znaczenie małżów i głowonogów i dla człowieka.	1. Przedstawia budowę zewnętrzną małżów i głowonogów. 2. Wymienia cechy budowy zewnętrznej umożliwiające małżom i głowonogom przystosowanie do życia w środowisku wodnym.	1. Przedstawia różnorodność budowy głowonogów uwzględniając liczbę ramion. 2. Klasyfikuje nieznanego organizm jako małża lub głowonoga na podstawie zaobserwowanych cech budowy zewnętrznej.	1. Przedstawia czynności życiowe małżów i głowonogów - poruszanie się, odżywianie się, oddychanie, rozmnażanie się.	1. Porównuje budowę zewnętrzną i czynności życiowe małżów, głowonogów oraz ślimaków. 2. Wymienia cechy ułatwiające głowonogom aktywne polowanie.
14. Podsumowanie działu II.	wszystkie wymagania z lekcji 8 – 13				
Dział III. Różnorodność i jedność świata zwierząt - ryby, płazy, gady					
15. Ryby - środowisko życia i cechy budowy	1. Wymienia gromady zwierząt zaliczanych do kręgowców. 2. Określa środowisko	1. Przedstawia charakterystyczne cechy kręgowców. 2. Podaje przykłady ryb	1. Wyjaśnia co to jest zmiennocieplność i określa ryby jako zwierzęta	1. Uzasadnia przynależność ryb do kręgowców. 2. Wskazuje	1. Wyjaśnia funkcjonowanie pęcherza pławnego i skrzel.

	życia ryb. 3. Opisuje budowę zewnętrzną ryby.	kostnoszkieletowych i chrzęstnoszkieletowych i wskazuje różnicę w ich budowie.	zmiennocieplne. 2. Przedstawia wspólne cechy ryb.	przystosowania ryb w budowie i czynnościach życiowych do życia w wodzie.	
16. Rozmnażanie się i rozwój ryb. Różnorodność ryb i ich znaczenie	1. Przedstawia sposób rozmnażania się i rozwój ryb. 2. Opisuje znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka.	1. Podaje przykłady gatunków ryb chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony.	1. Podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność ryb.	1. Wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność budowy zewnętrznej ryb związanej z trybem życia.	1. Podaje różnice między jajorodnością a jajożyworodnością. 2. Wykazuje na wybranych przykładach, różnorodność i jedność ryb w obrębie gromady.
17. Płazy - środowisko życia i cechy budowy	1. Wskazuje środowiska życia płazów. 2. Opisuje budowę zewnętrzną i tryb życia płazów.	1. Określa płazy jako zwierzęta zmiennocieplne. 2. Podaje przykłady płazów ogoniastych i bezogonowych.	1. Przedstawia wspólne cechy płazów.	1. Wykazuje związek budowy i czynności życiowych płazów ze środowiskiem wodno-łądowym.	1. Wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania płazów.
18. Rozmnażanie się i rozwój płazów. Różnorodność płazów i ich znaczenie	1. Przedstawia sposób rozmnażania się płazów. 2. Opisuje znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka.	1. Podaje przykłady gatunków płazów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony.	1. Opisuje etapy rozwoju płazów na przykładzie żaby. 2. Podaje przykłady działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność płazów.	1. Wykazuje na wybranych przykładach różnorodność płazów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia.	1. Porównuje budowę zewnętrzną i tryb życia kijanki i postaci dorosłej żaby.
19. Gady - środowisko życia i cechy budowy	1. Wskazuje środowiska życia gadów. 2. Określa gady jako zwierzęta zmiennocieplne.	1. Opisuje budowę gadów na przykładzie jaszczurki.	1. Przedstawia wspólne cechy gadów. 2. Wskazuje przystosowania gadów w budowie i czynnościach życiowych do życia na lądzie.	1. Wykazuje wpływ zmiennocieplności na zasięg występowania gadów. 2. Wymienia narządy zmysłów gadów i określa ich znaczenie w życiu na lądzie.	1. Wykazuje związek budowy i czynności życiowych gadów z życiem na lądzie.
20. Rozmnażanie się i	1. Przedstawia sposób	1. Określa gady jako	1. Podaje przykłady	1. Podaje funkcje	1. Uzasadnia, że

rozwój gadów. Różnorodność gadów i ich znaczenie	rozmnażania się i rozwoju gadów. 2. Opisuje znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka.	owodniowce. 2. Wyjaśnia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka. 2. Podaje przykłady gatunków gadów chronionych w Polsce i uzasadnia potrzebę ich ochrony.	działań człowieka wpływających pozytywnie i negatywnie na różnorodność gadów.	poszczególnych błon płodowych w rozwoju gadów. 2. Wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność gadów pod względem budowy zewnętrznej i trybu życia.	wytworzenie błon płodowych uniezależnia rozwój gadów od środowiska wodnego.
21. Podsumowanie działu III.	wszystkie wymagania z lekcji 15 – 20				
Dział IV.PTAKI i SSAKI					
22. Budowa i przystosowania ptaków do lotu	1. Przedstawia różnorodność środowisk życia ptaków. 2. Wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do ptaków. 3. Rozpoznaje przedstawicieli ptaków wśród innych zwierząt.	1. Identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela ptaków na podstawie obecności charakterystycznych cech tej grupy zwierząt. 2. Opisuje budowę i rolę pióra konturowego. 3. Określa, co to jest stałocieplność.	1. Opisuje przystosowania ptaków do lotu . 2. Porównuje pióro konturowe z puchowym pod względem budowy i funkcji. 3. Przesławia charakterystyczne cechy ptaków.	1. Określa znaczenie stałocieplności w opanowaniu różnorodnych środowisk przez ptaki.	1. Wykazuje związek budowy ptaka z przystosowaniem do lotu.
23. Rozmnażanie się i rozwój ptaków	1. Określa typ zapłodnienia i formę rozrodu ptaków. 2. Podaje różnice między gniazdownikiem a zagniazdownikiem .	1. Określa, na czym polega jajorodność. 2. Rozpoznaje elementy budowy jaja. 3. Podaje przykłady zachowań ptaków w okresie godowym.	1. Określa rolę elementów budowy jaja w rozwoju zarodka.	1. Uzasadnia, dlaczego ptaki zaliczamy do owodniowców.	1. Określa rolę błon płodowych w rozwoju ptaków.
24. Różnorodność ptaków i ich znaczenie. Ochrona	1. Określa znaczenie ptaków w środowisku i dla człowieka.	1. Wymienia przykłady ptaków chronionych w Polsce oraz	1. Wykazuje związek między budową dzioba	1. Wskazuje przystosowania ptaków w budowie	1. Wykazuje, na wybranych przez siebie przykładach,

	<p>2. Rozpoznaje pospolite ptaki w najbliższej okolicy.</p> <p>3. Określa różnorodność ptaków pod względem rozmiarów i upierzenia.</p>	<p>uzasadnia potrzebę ich ochrony.</p> <p>2. Rozpoznaje pospolite ptaki żyjące w Polsce.</p> <p>3. Przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ptaków.</p>	<p>a rodzajem pobieranego pokarmu.</p> <p>2. Przyporządkowuje ptaki do grzebieniowych bezgrzebieniowych i pingwinów.</p>	<p>zewewnętrznej do różnych środowisk i trybu życia.</p>	<p>różnorodność i jedność ptaków w obrębie gromady.</p>
25. Ssaki-ogólna charakterystyka	<p>1. Przedstawia różnorodność środowisk życia ssaków.</p> <p>2. Wymienia cechy w budowie zewnętrznej umożliwiające zakwalifikowanie organizmu do ssaków.</p> <p>3. Rozpoznaje przedstawicieli ssaków wśród innych grup zwierząt.</p>	<p>1. Identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela ssaków na podstawie obecności charakterystycznych cech.</p> <p>2. Wyróżnia różne rodzaje zębów ssaków i określa ich rolę.</p>	<p>1. Określa znaczenie skóry i jej wytworów w życiu ssaka.</p> <p>2. Przedstawia charakterystyczne cechy ssaków.</p>	<p>1. Wyjaśnia znaczenie <i>stałocieplności</i> w zasiedlaniu przez ssaki różnorodnych środowisk</p>	<p>1. Wskazuje przystosowania ssaka w budowie do środowiska lądowego</p>
26. Rozmnażanie się i rozwój ssaków	<p>1. Wyjaśnia, co to znaczy że ssaki są żyworodne.</p>	<p>1. Odróżnia ssaki łożyskowe od stekowców i torbaczy.</p>	<p>1. Przedstawia sposób rozmnażania się i rozwoju ssaków łożyskowych.</p>	<p>1. Określa rolę łożyska w rozwoju zarodkowym ssaków.</p>	<p>1. Porównuje rozwój zarodkowy ssaków łożyskowych, stekowców i torbaczy.</p>
27. Różnorodność ssaków i ich znaczenie. Ochrona	<p>1. Przedstawia znaczenie ssaków w środowisku oraz dla człowieka.</p> <p>2. Rozpoznaje pospolite ssaki z najbliższej okolicy.</p>	<p>1. Wymienia przykłady gatunków ssaków chronionych w Polsce oraz uzasadnia potrzebę ich ochrony.</p> <p>2. Rozpoznaje</p>	<p>1. Wykazuje związek budowy uzębienia ssaków ze sposobem odżywiania się i trybem życia.</p>	<p>1. Wskazuje przystosowania ssaków w budowie zewnętrznej do różnych środowisk i trybu życia.</p>	<p>1. Wykazuje, na wybranych przykładach, różnorodność i jedność ssaków w obrębie gromady</p>

		<p>pospolite ssaki żyjące w Polsce.</p> <p>3. Przedstawia przykłady działań człowieka wpływających na różnorodność ssaków.</p>			
28. Posumowanie działu III i IV.	wszystkie wymagania z lekcji 15-27				